

ЛЬВІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БЕЗПЕКИ ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ

Навчально-науковий інститут пожежної та техногенної безпеки

КАФЕДРА

ПРАВА ТА МЕНЕДЖМЕНТУ У СФЕРІ ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ



**МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ
ЩОДО ПІДГОТОВКИ ТА ЗАХИСТУ МАГІСТЕРСЬКИХ
ДИПЛОМНИХ РОБІТ СТУДЕНТАМИ СПЕЦІАЛЬНОСТІ
073 «МЕНЕДЖМЕНТ»,
СПЕЦІАЛІЗАЦІЯ «УПРАВЛІННЯ ПРОЕКТАМИ»**

Львів – 2018

Методичні вказівки за спеціальністю 073 Менеджмент («Управління проектами») - Львів, ЛДУ БЖД, 20__.- __ с.

Методичні вказівки щодо підготовки та захисту магістерських дипломних робіт студентами другого (магістерського) рівня вищої освіти з спеціальності 073 «Менеджмент», спеціалізація «Управління проектами». Укл. Зачко О.Б., Івануса А.І., Кобилкін Д.С. – Львів: ЛДУ БЖД, 2018. – 29 с.

Укладачі: д.т.н., доцент О.Б. Зачко, к.т.н. А.І. Івануса, к.т.н. Д.С. Кобилкін

Рекомендовано кафедрою права та менеджменту у сфері цивільного захисту, протокол № 1 від 31 серпня 2018 р.

Затверджено вченою радою навчально-наукового інституту пожежної та техногенної безпеки Львівського державного університету безпеки життєдіяльності, протокол № 1 від 13 вересня 2018 р.

ЗМІСТ

ВСТУП	4
ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА І ПРИНЦИПИ ПРОЦЕСУ ДИПЛОМУВАННЯ	5
ЕТАП 1. ФОРМУВАННЯ ЗАВДАННЯ	9
ЕТАП 2. СТВОРЕННЯ РОБОТИ	12
ВИМОГИ ДО ВСТУПНИХ ЧАСТИН РОБОТИ	12
ВИМОГИ ДО РОЗДІЛУ 1	13
ВИМОГИ ДО РОЗДІЛУ 2	13
ВИМОГИ ДО РОЗДІЛУ 3	14
ВИМОГИ ДО РОЗДІЛУ 4	14
ВИМОГИ ДО ЗАКЛЮЧНИХ РОЗДІЛІВ РОБОТИ	15
ЕТАП 3. ОФОРМЛЕННЯ РОБОТИ	16
ЕТАП 4. ПІДГОТОВКА ДОПОВІДІ	17
ЕТАП 5. ОТРИМАННЯ ВІДГУКУ ТА РЕЦЕНЗІЇ	17
ЕТАП 6. ОТРИМАННЯ ДОЗВОЛУ НА ЗАХИСТ	18
ЕТАП 7. ЗАХИСТ ДИПЛОМНОЇ РОБОТИ	19
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	21
ДОДАТКИ	22
Д.1. ФОРМИ ДОКУМЕНТІВ	29

Вступ

Отримання кваліфікації магістра зі спеціальності 073 Менеджмент («Управління проектами») вимагає розроблення та публічного захисту дипломної роботи. Захист має довести необхідний рівень знань та практичних навичок студента.

Показово, що підтвердити кваліфікацію в управлінні проектами студент має на основі управління власним проектом створення та захисту дипломної роботи.

У методичних вказівках наведено головні вимоги до процесу та результату дипломування.

Магістерська дипломна робота (далі – дипломна робота) – це самостійна науково-дослідна робота, що виконується студентом на завершальному етапі навчання. Вона повинна містити глибоке теоретичне осмислення проблем управління проектами, а також обґрунтований алгоритм практичного їх розв'язання, виконаний на основі аналізу конкретного проекту.

Метою дипломної роботи є набуття навичок самостійного наукового дослідження процесів управління проектами, аналізу практики застосування методів управління проектами та подання обґрунтованих пропозицій, спрямованих на підвищення ефективності управління проектами.

Дипломна робота є кваліфікаційним документом, на підставі якого державна екзаменаційна комісія визначає рівень теоретичної підготовки студента, його готовність до самостійної наукової та практичної роботи за фахом і приймає рішення про присвоєння кваліфікації та видачу диплома магістра.

У процесі написання роботи студент має навчитись вірно формулювати проблему та обґрунтовувати її актуальність, формувати мету і завдання дослідження, будувати логічний план і оптимальну структуру дипломної роботи, опрацьовувати літературні джерела та статистичну інформацію, аналізувати і оцінювати різні аспекти діяльності об'єкта дослідження, обґрунтовувати власні узагальнення, висновки та пропозиції.

Процес дипломування починається з підписання наказу ректором ЛДУ БЖД, в якому затверджується теми, керівники дипломних робіт студентів та ключові дати процесу дипломування. Процес дипломування завершується публічним захистом роботи, на підставі якого студент отримує оцінку.

Навчальна практика є важливим елементом процесу дипломування. Проходження навчальної практики регулюється відповідним наказом ректора ЛДУ БЖД та відповідними методичними рекомендаціями.

Головними принципами процесу дипломування є:

- творчий підхід;
- об'єктивність та неупередженість оцінювання студентів;
- рівні можливості під час дипломування;
- індивідуальний підхід до схильностей студентів та майбутніх
- планів з працевлаштування;
- дисципліна додержання графіку дипломування;
- неприпустимість плагіату;
- етика ділового спілкування.

Процес дипломування може бути перерваний з ініціативи студента або навчального закладу з наступних причин:

- Неотримання студентом завдання та нескладання календарного плану робіт у встановлений наказом по вузу термін;
- Порухення календарного графіку виконання робіт більш ніж на 5 робочих днів (без інформування керівника роботи про наявність об'єктивних причин);
- Неетичне поводження з іншими студентами та викладачами;
- Невиконання умов договору на навчання в частині оплати;
- Оформлення у встановленому порядку академічної відпустки;
- Виявлення фактів плагіату.

Всі суперечки під час процесу дипломування вирішуються переважно між керівником дипломної роботи і студентом. Якщо цей шлях не має результатів – між студентом і завідувачем кафедри.

Остаточне рішення має право приймати Державна екзаменаційна комісія.

В проекті дипломування приймають участь наступні зацікавлені сторони:

- Студент (курсант);
- керівник дипломної роботи;
- завідувач кафедри;
- консультанти;
- голова Державної екзаменаційної комісії;
- члени Державної екзаменаційної комісії.

В таблиці 1 наведено обов'язки та повноваження вказаних зацікавлених сторін.

Таблиця 1

**Обов'язки та повноваження зацікавлених сторін
дипломування**

Керівник роботи	
<i>Обов'язки</i>	<i>Повноваження</i>
<ul style="list-style-type: none"> ➤ консультування дипломників з питань вибору теми роботи, розробки її плану, добору спеціальної літератури, змісту окремих розділів; ➤ видача завдання на роботу із зазначенням терміні виконання кожного розділу; ➤ керівництво переддипломною практикою; ➤ контроль дотримання регламенту підготовки роботи; ➤ контроль якості виконання роботи; ➤ підготовка відзиву про магістерську дипломну роботу. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ вимагати дотримання календарного графіку виконання роботи; ➤ затверджувати остаточну редакцію теми дипломної роботи; ➤ ставити питання перед завідувачем кафедрою про відсторонення студента від процесу дипломування при наявності достатніх аргументів.

Студент	
<i>Обов'язки</i>	<i>Повноваження</i>
<ul style="list-style-type: none"> • погоджувати з керівником роботи тему та структуру роботи; • притримуватися затвердженого під час виконання роботи на підставі календарного графіку виконання особистої домовленості між ними; • з встановленою періодичністю звітувати перед керівником роботи про досягнуті результати. 	<ul style="list-style-type: none"> • користуватися консультантами (з навчального закладу або сторонніми) • при наявності аргументів – вимагати змінення дипломного керівника (на будь-якому етапі дипломування).
Завідувач кафедри	
<i>Обов'язки</i>	<i>Повноваження</i>
<ul style="list-style-type: none"> • вимагати звіт від керівників дипломних робіт про хід дипломування студентів; • призначати та змінювати керівників дипломних робіт за вимогою студента або при наявності об'єктивних причин. 	<ul style="list-style-type: none"> • контролювати хід дипломування студентів; • контролювати виконання керівниками дипломних робіт своїх обов'язків.
Голова державної екзаменаційної комісії	
<i>Обов'язки</i>	<i>Повноваження</i>
<ul style="list-style-type: none"> • Організувати засідання екзаменаційної комісії; • визначати графік проведення захисту робіт. 	<ul style="list-style-type: none"> • приймати рішення щодо проведення засідань державної екзаменаційної комісії; • приймати рішення про наявність або відсутність кворуму засідання комісії; • приймати участь у голосуванні з правом вирішального голосу.
Члени державної екзаменаційної комісії	
<i>Обов'язки</i>	<i>Повноваження</i>
<ul style="list-style-type: none"> • приймати участь в оцінюванні робіт студентів шляхом голосування. 	<ul style="list-style-type: none"> • відвідувати засідання комісії; • приймати активну участь в оцінці дипломних робіт.
Консультанти	
<i>Обов'язки</i>	<i>Повноваження</i>
<ul style="list-style-type: none"> • формулювати завдання розділу дипломної роботи, присвяченого питанням специфічних напрямків; • консультувати студента щодо висвітлення розділу. 	-

Загальний вигляд процесу дипломування наведено на рис. 2. На схемі позначені ключові етапи процесу дипломування, їх результати, виконавці та контролюючі особи. Позначення на схемі зроблені згідно стандарту IDEF0.

В наступних розділах наведена характеристика кожного з етапів процесу дипломування.

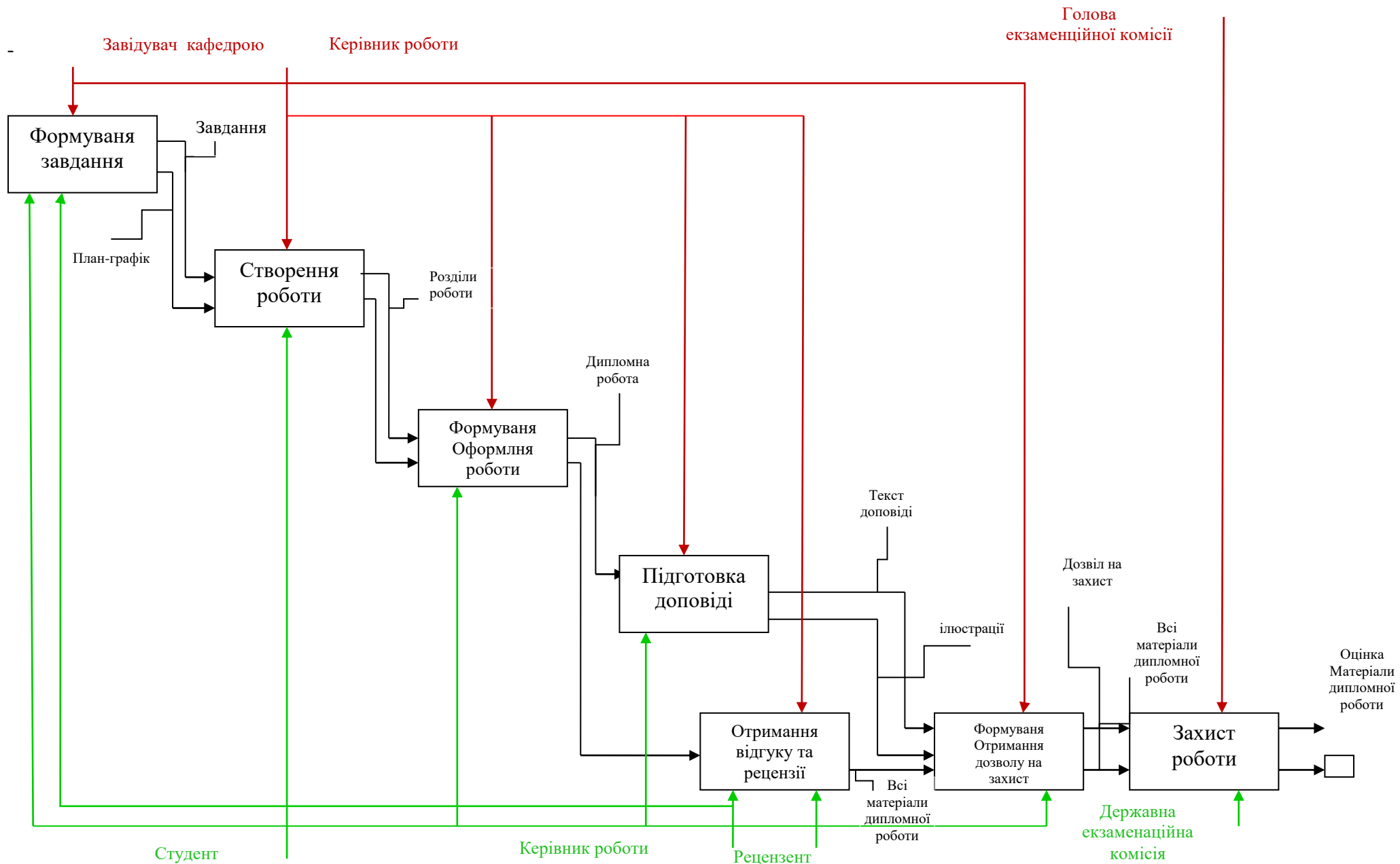


Рис. 1. Схеми процесу дипломування

Етап 1. Формування завдання

Вхідні дані етапу	Результати переддипломної практики, особисті вподобання студента, вимоги до вмінь магістра зі спеціальності «Управління проектами», типові виробничі функції і задачі магістра зі спеціальності «Управління проектами»
Вихідні дані етапу	Завдання, план-графік
Виконавець етапу	Керівник роботи
Відповідальний за етап	Завідувач кафедрою
Вимоги до строків	Відповідно до наказу Ректора ЛДУ БЖД

Завдання на дипломну роботу містить тему роботи та загальні її характеристики. Завдання на роботу створюється відповідно до шаблону, наведеного у додатку Д.1. Рекомендований алгоритм формування завдання наведений на рис. 2. Далі наведені коментарі до алгоритму.

В якості типових слід розглядати наступні види проектів:

- створення нового структурного підрозділу;
- зміни в діяльності підрозділів ДСНС України;
- організаційний проект;
- інфраструктурний проект;
- проект створення унікального продукту;
- інтеграційний проект;
- інноваційний проект;
- соціальний проект.

Схема типових процесів та галузей управління проектом базується на стандарті управління проектами РМвok [8].

Об'єктом дослідження дипломної роботи може виступати проект або один з процесів управління ним.

Предметом дослідження дипломної роботи може виступати окремий процес управління проектом, їх сукупність, або механізми реалізації процесів управління проектом.

Обрані об'єкт та предмет дослідження мають бути перевірені на відповідність до типових виробничих функцій і задач магістра зі спеціальності «Управління проектами», що є частиною державної освітньо-кваліфікаційної характеристики спеціальності.

Далі треба визначитися з метою та задачами дипломної роботи. Мета – це лаконічний вираз, який характеризує цінність дипломної роботи, спроможність студента вирішувати актуальні завдання з управління проектами. Задачі мають деталізувати перелік кроків, які треба пройти для досягнення поставленої мети.

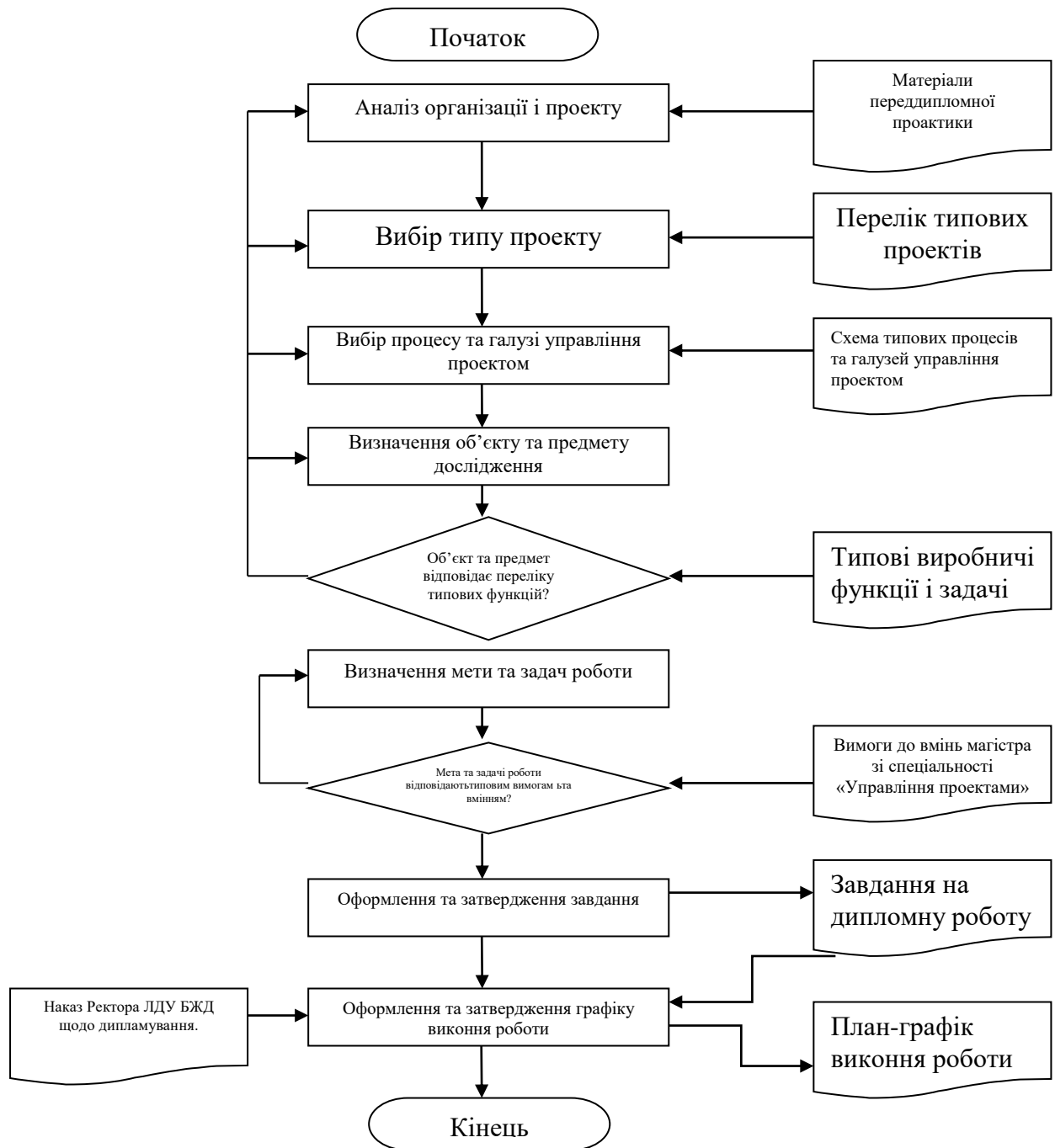


Рис. 2. Алгоритм формування завдання та графіку виконання дипломної роботи

Мета і задачі дипломної роботи мають бути узгоджені з вимогами до вмінь магістра зі спеціальності «Управління проектами» державної освітньо-кваліфікаційної характеристики.

Наступний крок – формулювання теми дипломної роботи.

Тема роботи повинна бути актуальною, мати теоретичне та прикладне значення, відповідати сучасному стану і перспективному розвитку науки та практики.

При визначенні теми дипломної роботи необхідно враховувати наступні чинники:

- тема роботи має відповідати схильностям студента;
- тема роботи має бути зрозумілою студентом;
- тема роботи має бути досяжною студентом;
- обраний алгоритм опрацювання теми має відповідати можливостям студента.

Загальними вимогами до формулювання теми дипломної роботи є визначення в назві суті проекту, який вивчається, посилання на процес управління, що зокрема досліджується в проекті та характеру покращень, що пропонується впровадити процес управління проектом (див.рис. 3).

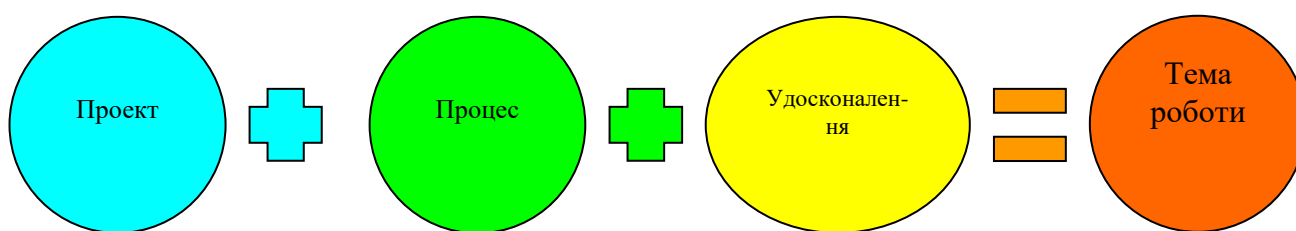


Рис. 3 Формула назви роботи

Відповідальним за створення завдання на дипломну роботу є керівник роботи. Завдання оформлюється відповідно до шаблону, наведеного у додатку Д.1.

Завдання на дипломну роботу завіряється підписом керівника, студента та завідувача кафедрою. Одночасно з завданням на дипломну роботу узгоджується і графік її виконання (шаблон наведено у додатку Д.1.).

Обидва документи затверджуються у 3 екземплярах: перший залишається в архіві кафедри, другий – у керівника дипломної роботи, третій – у студента і згодом додається до дипломної роботи. Порушення студентом термінів, затверджених у календарному графіку або недодержання визначених в завданні параметрів дипломної роботи є неприпустимим.

Етап 2. Створення роботи

Вхідні дані етапу	Завдання, план-графік
Вихідні дані етапу	Текст дипломної роботи
Виконавець етапу	Студент, консультант з охорони праці
Відповідальний за етап	Керівник роботи
Вимоги до строків	До затвердженої наказом дати попереднього захисту

Дипломна робота має відповідати наступній структурі:

- Титульний аркуш
- Завдання
- План-графік
- Анотація
- Зміст
- Вступ
- Розділ 1. Теоретичний
- Розділ 2. Формулювання задачі
- Розділ 3. Вирішення задачі
- Розділ 4. Охорона праці
- Висновки
- Список використаних джерел
- Додатки

Основною частиною роботи є розділи 2 та 3. Інші розділи виконують допоміжну роль. Це варто пам'ятати при написанні роботи.

Використання сучасних програмних продуктів при виконанні дипломної роботи є обов'язковим. Використання програмних продуктів для набору тексту, його оформлення, підготовки презентації та ін. не береться до уваги.

Вибір конкретного програмного продукту здійснюється з врахуванням обраної теми дипломної роботи, побажань студента та дипломного керівника.

Базовими програмними продуктами є:

- MS Project
- Project Expert
- MS Excel
- Primavera
- Spider
- та інші.

Вимоги до вступних частин роботи

Титульний аркуш оформлюється відповідно до шаблону, наведеного у додатку Д.5.

Завдання та план-графік роботи додаються до роботи ті, що були затверджені на етапі 1 виконання роботи.

Анотація роботи має в стислій формі давати уявлення про дипломну роботу. Рекомендована структура анотації:

- Тема роботи
- Автор роботи
- Керівник та консультанти роботи
- Завдання, що були поставлені в роботі
- Аналіз фактичного положення
- Розрахунки і дослідження
- Розроблені заходи
- Ефективність запропонованих заходів
- Практична цінність заходів
- Структура роботи
- Кількість сторінок роботи
- Кількість таблиць
- Кількість малюнків
- Кількість сторінок додатків
- Кількість посилань на інформаційні джерела

Зміст роботи оформлюється на окремому аркуші та повинен містити назви всіх структурних елементів роботи із зазначення сторінки, на якій починається відповідний розділ.

У вступі необхідно обґрунтувати актуальність теми дипломної роботи та дати розгорнуту характеристику основним параметрам роботи, що заявлені в завданні на дипломну роботу. Обсяг 1-2 сторінки.

Вимоги до розділу 1

Розділ 1 має висвітлити методи та технології управління проектами, що будуть використані під час постановки та вирішення задачі дослідження. Розділ мусить мати компіляційний характер. Обсяг – приблизно 15 аркушів.

Назва розділу має бути сформульована так, щоб було зрозуміло аналіз якого матеріалу вона містить, наприклад «Розділ 1. Аналіз та узагальнення методів управління якістю проекту».

Розділ має містити висновок, в якому у стислому вигляді наведено перелік проаналізованих методів та технологій, які будуть застосовані в наступних розділах роботи.

Вимоги до розділу 2

Розділ 2 призначений для постановки задачі дослідження. Задача дослідження може бути сформульована наступними двома шляхами:

1. розробити власний проект, формалізувати його у вигляді календарного плану та обґрунтовано довести, які саме процеси управління ним є найбільш

важливими;

2. зробити аудит існуючого проекту та довести його «слабкі місця», що підлягають першочерговому вдосконаленню.

Головними акцентами при описі та аналізі проекту мають бути:

- організаційна структура проекту (Organizational Breakdown Structure, OBS);
- структура робіт проекту (Work Breakdown Structure, WBS);
- фінансово-економічна модель проекту;
- swot-аналіз зовнішнього та внутрішнього середовища проекту.

У висновках по розділу має бути чітко сформульовано: які процеси управління проектом є предметом дослідження, та яка мета на напрями їх вдосконалення. Обсяг розділу – приблизно 30% обсягу роботи без додатків (близько 25 аркушів).

Вимоги до розділу 3

Розділ 3 призначений для висвітлення результатів аналізу, пошуку шляхів вдосконалення та рекомендацій по впровадженню заходів, що допоможуть вдосконалити обрані процеси управління проектом. Базовою є наступна структура розділу: опис поточного стану процесу, аналіз, розробка заходів по вдосконаленню процесу, оцінка ефективності та рекомендації по впровадженню розроблених рекомендацій. Обсяг – приблизно 25 аркушів.

Рекомендований перелік об'єктів вдосконалення проекту:

- вартість робіт;
- ресурси проекту;
- зміст та строки робіт;
- організаційна структура та зони відповідальності учасників процесу;
- мета та задачі проекту;
- якість результатів проекту;
- комунікації проекту;
- ризики проекту;
- поставки проекту;
- управління змінами проекту.

Рекомендована послідовність викладення рекомендацій по вдосконаленню процесів управління проектом наведена на рис. 4.



Рис. 4. Послідовність викладення рекомендацій по вдосконаленню

Розділ 4 призначений для визначення потенційно небезпечних і шкідливих виробничих чинників, які можуть мати місце при реалізації проекту, їхній вплив на людину, навколишнє середовище, джерела їхнього утворення, причини забруднення робочої зони і навколишнього середовища, принципи нормування, гранично допустимі значення, клас безпеки і т. ін.

У цьому розділі необхідно визначити кількісні і якісні характеристики потенційно небезпечних і шкідливих виробничих чинників; дати рекомендації щодо необхідності застосування ехнічних та організаційних заходів з охорони праці. Особливу увагу необхідно приділити питанням одночасного впливу декількох небезпечних і шкідливих виробничих чинників, оскільки дана обставина може призвести до різького погіршення умов праці.

У висновках до розділу має бути сформульовано відповідні рішення, організаційні заходи та рекомендації, що дозволять виключити негативний вплив на працюючих виявлених небезпечних і шкідливих виробничих чинників або ж обмежити їх негативний прояв в межах допустимих норм. Обсяг розділу – приблизно 15% обсягу роботи без додатків (близько 10 аркушів).

У висновках треба в форматі тез висвітлити загальні результати дипломної роботи. Обсяг 1-2 сторінки.

В розділі «Список використаних джерел» наводиться перелік джерел, що були використані студентом під час роботи над дипломною роботою. Перелік має містити близько 30 найменувань джерел. Перелік джерел наводиться у відповідності до вимог ДСТУ.

У додатках наводиться матеріал, що має характер проміжного і містить незначний вклад студента.

Загальний обсяг дипломної роботи має бути в межах 70-80 сторінок. З них на розділ 3 має припадати не менше 30% об'єму.

Під час виконання магістерської дипломної роботи студента консультує керівник. У випадку необхідності студент може користуватися також консультаціями інших викладачів або фахівців.

На початку виконання роботи необхідно ознайомитися з інформаційними джерелами і скласти план, який має бути узгоджено з науковим керівником. У ході роботи перелік джерел доповнюється, а план роботи коригується і деталізується.

Матеріали про результати діяльності організацій, на базі яких виконується дипломна робота, збирають під час проходження практики. При обробці зібраного матеріалу особливу увагу рекомендується приділити наочності та змістовності таблиць, рисунків, схем і графіків.

Етап 3. Оформлення роботи

Вхідні дані етапу	Текст дипломної роботи
Вихідні дані етапу	Оформлення дипломної роботи
Виконавець етапу	Студент
Відповідальний за етап	Керівник роботи
Вимоги до строків	До затвердженої наказом дати попереднього захисту

Оформлення роботи є важливим етапом виконання дипломної роботи. Від якості оформлення дипломної роботи залежить загальне враження та оцінка роботи.

Титульний лист, завдання, план-графік, анотація – оформлюються згідно з наведеними у додатках шалонами.

Інший текст роботи має відповідати наступним вимогам.

Розмір сторінки – А4. Шрифт основного тексту – Times New Roman 14. Виділення курсивом або затемненням допускається для ключових слів та словосполучень. Шрифт заголовків – Arial (відповідно до рівня заголовка). Інтервал між рядками – 1,5. Інтервал між абзацами – відсутній. Відступ першого рядка абзацу – 1 см.

Кожний розділ роботи має починатися з окремої сторінки. На аркушах слід дотримуватися наступних полів: зверху, справа та знизу – 2 см., зліва – 3 см. Орієнтація аркушів – книжкова. При необхідності розміщення великих таблиць або малюнків – допускається альбомна орієнтація.

Нумерація сторінок виконується арабськими цифрами в правому нижньому куті.

Усі ілюстрації (схеми, діаграми тощо) нумерують послідовно в межах розділу, розділяючи крапкою номер розділу і порядковий номер рисунка. Номер і назву рисунка дають під графічним зображенням. Усі ілюстративні матеріали розміщують відразу після посилання на них, яке беруть у квадратні дужки. Роботу не слід перенасичувати ілюстративним матеріалом.

При цитуванні необхідна абсолютна відповідність тексту джерела. На інформацію, що цитується, дається посилання.

Формули нумерують арабськими цифрами. Порядковий номер наводять в круглих дужках поряд з формулою. Він має складатися з номера розділу й порядкового номера формули, розділених крапкою.

На титульному аркуші повинні бути підписи студента і наукового керівника роботи, на останній сторінці – дата закінчення роботи і підпис виконавця роботи.

Робота переплітається в тверду обкладинку.

Етап 4. Підготовка доповіді

Вхідні дані етапу	Оформлена дипломна робота
Вихідні дані етапу	Текст доповіді, ілюстраційний матеріал
Виконавець етапу	Студент
Відповідальний за етап	Керівник роботи
Вимоги до строків	До затвердженої наказом дати захисту

Доповідь є важливим елементом дипломної роботи. Якість доповіді впливає на загальну оцінку дипломної роботи.

Під час доповіді обов'язково використовувати ілюстраційний матеріал, оформлений за допомогою програми MS Power Point.

Етап 5. Отримання відгуку та рецензії

Вхідні дані етапу	Оформлена дипломна робота
Вихідні дані етапу	Відгук на роботу, рецензія на роботу
Виконавець етапу	Студент, керівник роботи, рецензент
Відповідальний за етап	Керівник роботи
Вимоги до строків	До затвердженої наказом дати захисту

На підставі переданої студентом на ознайомлення керівнику дипломної роботи, останній готує відгук. Рекомендована структура відгуку:

- Тема роботи
- ПІБ студента (студентки)
- Інститут
- Група
- Оцінка змісту роботи
- Оцінка оформлення роботи
- Оцінка студента під час виконання роботи
- Оцінка здатності студента до практичної діяльності
- Загальна оцінка роботи
- Керівник роботи (ПІБ, посада, підпис)
- Дата надання відгуку

Рецензія на дипломну роботу отримується студентом у рецензента (рекомендованого кафедрою або обраного самостійно і погодженого з керівником роботи), якому представляється завершена та оформлена дипломна робота. Рекомендована структура рецензії:

- Тема роботи

- Автор роботи
- Актуальність
- Наукова новизна
- Якість аналізу проблеми
- Практична цінність висновків і рекомендацій
- Недоліки
- Загальний висновок і оцінка
- Відомості про рецензента (ПІБ, посада, підпис)
- Печатка організації, де працює рецензент
- Дата надання рецензії

Рецензентами можуть виступати провідні науковці та практики, що тісно пов'язані з проблематикою теми дипломної роботи. Якщо рецензент працює поза межами ВНЗ, рецензія завіряється печаткою організації, де він працює.

Етап 6. Отримання дозволу на захист

Вхідні дані етапу	Оформлена дипломна робота, текст доповіді, ілюстраційний матеріал, відгук, рецензія
Вихідні дані етапу	Дозвіл на захист у вигляді візи на титульному аркуші дипломної роботи
Виконавець етапу	Студент
Відповідальний за етап	Завідувач кафедри
Вимоги до строків	За 10 днів до затвердженої наказом дати захисту

Отримання дозволу на захист є обов'язковим етапом процесу дипломування. Завідувач кафедри на підставі ознайомлення з напрацюваннями студента приймає рішення про дозвіл, або відмову у дозволі студенту на захист роботи.

Дипломна робота до захисту не допускається якщо:

1. представлена керівнику на перевірку або на будь-який подальший етап проходження з порушенням термінів, встановлених регламентом;
2. написана на тему, що не була своєчасно затверджена наказом по університету;
3. виконана не самостійно;
4. структура не відповідає вимогам;
5. зміст роботи не розкриває її теми;
6. робота не переплетена у тверду обкладинку;
7. робота недбало оформлена;
8. відсутні рецензія;
9. відсутній відгук керівника;
10. відсутній допуск деканату.

Етап 7. захист дипломної роботи

Вхідні дані етапу	Оформлена дипломна робота, текст доповіді, ілюстраційний матеріал, відгук, рецензія
Вихідні дані етапу	Оцінка дипломування
Виконавець етапу	Студент, Державна екзаменаційна комісія
Відповідальний за етап	Голова державної екзаменаційної комісії
Вимоги до строків	Відповідно до графіку захисту

Захист дипломної роботи є публічним. Оцінювання роботи проводиться Державною екзаменаційною комісією. Оцінка формується як середня між оцінок, виставлених головою і членами комісії.

У процесі визначення оцінки враховуються такі важливі показники, як :

- актуальність обраної теми;
- чіткість формування мети і завдань магістерської дипломної роботи;
- структура і логіка побудови плану роботи;
- якість і глибина теоретико-методичного та практичного аналізу проблем;
- наявність критичного огляду літературних джерел;
- системність та глибина аналізу матеріалів організації;
- актуальність та обґрунтованість заходів, що пропонуються для підвищення ефективності управління проектом (об'єкта дослідження);
- дотримання вимог до оформлення магістерської дипломної роботи;
- наявність та інформаційна змістовність ілюстративних матеріалів для захисту магістерської дипломної роботи;
- змістовність доповіді дипломника про основні результати дослідження;
- правильність та чіткість відповідей на запитання членів ДЕК;
- зауваження і пропозиції, що містить зовнішня рецензія та відзив керівника.

План захисту дипломних робіт затверджується наказом завідувача кафедри. На кожний день захисту, вказаний у плані, формується перелік студентів.

Захист проходить у відповідності до списку. Студент відсторонюється від захисту у випадку запізнення без поважних причин. За рішенням голови екзаменаційної комісії захист може бути перенесено на наступний день.

За рішенням Державної екзаменаційної комісії захист дипломної роботи можна проводити на підприємстві, за матеріалами якого вона виконувалась.

Тези доповіді студент готує заздалегідь. Доповідь повинна бути стислою і змістовою. Необхідно охарактеризувати об'єкт дослідження і зробити висновки. Потім потрібно викласти суть запропонованих заходів та обґрунтувати їхню ефективність. Під час доповіді необхідно звертати увагу слухачів на демонстраційний матеріал, коротко пояснюючи його зміст.

Після доповіді студент відповідає на запитання членів комісії та присутніх на захисті. Далі зачитують відзив керівника і зовнішню рецензію. Насамкінець

студенту надається слово для відповіді на зауваження керівника і рецензента роботи. Після закритого засідання голова комісії оголошує результати захисту.

Таблиця 2
Критерії оцінки дипломної роботи

Національна шкала	Бали	Пояснення
5	90-100	дипломна робота є бездоганною в усіх відношеннях і має практичне значення або містить елементи наукової новизни, доповідь логічна і стисла, проголошена вільно зі знанням справи, відзиви і рецензії позитивні, відповіді на запитання членів ДЕК правильні
4	75-89	тему дипломної роботи розкрито, але є окремі недоліки непринципового характеру: в теоретичній частині поверхово проаналізовані літературні джерела; елементи новизни та практичного значення чітко не наведені; недостатньо використані інформаційні матеріали; є окремі зауваження в рецензії та відзивах; доповідь логічна, проголошена вільно; відповіді на запитання членів ДЕК взагалі правильні; робота оформлена у межах вимог
3	60-74	тема дипломної роботи в основному розкрита, але нечітко сформульована мета роботи: теоретичний розділ має виражений компілятивний характер; добір ілюстративних матеріалів не завжди обґрунтований; заходи і пропозиції, що містяться в третьому розділі, обґрунтовані непереконливо; рецензія і відзиви містять окремі зауваження; доповідь прочитана за текстом; не всі відповіді на запитання членів ДЕК правильні або повні; є зауваження щодо оформлення магістерської дипломної роботи.
Захист не зараховано	менш 60	нечітко сформульовано мету роботи, розділи погано пов'язані між собою, відсутній критичний огляд сучасних літературних джерел, аналіз виконано поверхово, переважає описовість на шкоду системності і глибини. Запропоновані заходи не результативні, обґрунтування неповне, є недоліки в оформленні роботи, ілюстрації відсутні, доповідь прочитана за текстом, відповіді на запитання членів ДЕК неточні або неповні.

Список використаних джерел

1. A Guide to the Project Management Body of Knowledge (PMBOK Guide) – Fifth Edition USA, Project Management Institute – 2013. – 616 p.
2. Ivanusa A. «Project of forming «culture and safety» of the airport» // MATEC Web of Conferences, V. 247, 00045 (2018)
3. Microsoft Project 2003 course certification materials. Trainer kit. [Электронный ресурс] Режим доступа: <http://www.cheltenhamcourseware.com/> 5. P2M. Руководство по управлению инновационными проектами и программами организаций/ Под ред. Ярошенко Ф. А. — К.: Новый друк, 2010. – 160 с.
4. Rak Y. Model of resource management in projects of the conditions improvement of implementation of System 112 / Y. Rak, D. Kobylkin. // Technology, Computer science, Safety Engineering: Scientific issues Jan Długosz University in Czestochowa. – 2014. – Tom №2. – P. 297 – 301.
5. Rak Yu.P. Information technologies in strategic management of vital activity safety project portfolios / Yu.P. Rak, V.V. Kovalyshyn, O.B. Zachko, I.G. Barabash, A.I. Ivanusa // Eastern-European journal of enterprise technologies. – 2011. – №1/5(49). – С. 42-44.
6. Yemelyanenko S., Ivanusa A., Klym H. Mechanism of fire risk management in projects of safe operation of place for assemblage of people // Computer sciences and information technologies (CSIT 2017), September 05-08, 2017, Lviv, Ukraine, p. 305-308.
7. Yemelyanenko S., Rudyk Y., Ivanusa A. Geoinformational system for risk assessment visualization // Computer sciences and information technologies (CSIT 2018), September 11-14, 2018, Lviv, Ukraine, p. 17-21.
8. Zachko O. B. Discrete-event modeling of the critical parameters of functioning the products of infrastructure projects at the planning stage / O. B. Zachko, D. S. Kobylkin // Materials of 2018 IEEE 13th International Scientific and Technical Conference on Computer Sciences and Information Technologies (CSIT 2018). V. 2. – Lviv: Publisher “Vezha i Ko”, 2018. – P. 152 – 154.
9. Американский национальный стандарт ANSI/PMI 99-001-2004. Руководство к Своду знаний по управлению проектами. Введ. 2004.- Третье издание. (Руководство PMBOK®). – 401с.
10. Англо-русский словарь по управлению проектами. Под ред. В.Д. Шапиро и М.В. Швейнберга. Санкт-Петербург: Два Три, 1998. - 634с.
11. Арчибальд Р. Управление высокотехнологичными программами и проектами [Текст] / пер. с англ. / Р. Арчибальд. – Москва, 2004. – 472. – 115 с.
12. Бегьюлі Ф. Управління проектом. - М.: ФАИР-ПРЕСС, 2004. – 208 с. 14. Бегьюлі Ф. Управління проектом. Пер. з англ. М., 2002. – 432с.
13. Безпеко-орієнтоване управління регіональними проектами захисту критичних інфраструктур засобами системи 112 / Ю. П. Рак, О. Б. Зачко, Д. С. Кобилкін, Р. Р. Головатий // Управління проектами та розвиток виробництва: зб. наук. пр. – Луганськ: вид-во СНУ ім. В. Даля. – 2016. – №1(57). – С. 49-55.
14. Бейзер Б. Тестирование чёрного ящика. Технологии функционального тестирования программного обеспечения и систем. – СПб.: Питер, 2004. – 320 с. – ISBN 5-94723-698-2.

15. Бланк И.А. Инвестиционный менеджмент. Киев: ИТЕМ ЛТД, 1995. – 348с.
16. Бушуев С.Д., Морозов В.В. Динамическое лидерство в управлении
17. Воркут Т.А.. Проектний аналіз. Навчальний посібник – Київ : Укр. центр духовної культури, 2000.—440с.
18. Гультьяев А. К. MS Project 2002.Управление проектами. Русифицированная версия/Гультьяев А. К. – СПб., 2003. – 592с.
19. Зачко О. Б. Управління безпекою на стадії планування проектів з масовим перебуванням людей з врахуванням категорії складності / О. Б. Зачко, Д. С. Кобилкін, Р. Р. Головатий // Вісник НТУ «ХП». Серія: Стратегічне управління, управління портфелями, програмами та проектами. – Х. : НТУ «ХП», 2018. – № 2 (1278). – С. 53–58. – Бібліогр.: 17 назв. – ISSN 2311–4738.
20. Зачко О. Б. Управління освітніми проектами в безпеко-орієнтованих системах засобами віртуального ситуаційного центру / О. Б. Зачко, Д. С. Кобилкін // Електронне наукове фахове видання "Інформаційні технології і засоби навчання". – Київ, 2018. – № 65. – С. 12 – 24.
21. Зачко О.Б. Ініціація процесу формування портфелю проектів розвитку складних соціально–економічних систем / О.Б. Зачко, І.Г. Барабаш // Управління проектами та розвиток виробництва. – 2013. – № 3(47). – С. 88– 94.
22. Зачко О.Б. Інтелектуальне моделювання параметрів продукту інфраструктурного проекту (на прикладі аеропорту "Львів") / О.Б. Зачко // Східно–Європейський журнал передових технологій. –2013. – № 1/10(61). – С. 92–94.
23. Зачко О.Б. Методологічний базис безпеко–орієнтованого управління проектами розвитку складних систем / О.Б. Зачко // Управління розвитком складних систем. – 2015. – № 23 (1). С. 51–55.
24. Зачко О.Б. Моделі, механізми та інформаційні технології портфельного управління розвитком складних регіональних систем безпеки життєдіяльності / О.Б. Зачко. Під заг. ред. Рака Ю.П. – Монографія. – Львів : Вид-во ЛДУ БЖД, 2015. – 177 с.
25. Зачко О.Б. Оптимізація структури портфелю проектів в системі забезпечення безпеки життєдіяльності / О.Б. Зачко, Ю.П. Рак, Т.Є. Рак // Управління проектами та розвиток виробництва. –2008. – №4(28).– С. 26–30.
26. Зачко О.Б. Підходи до формування портфеля проектів удосконалення системи безпеки життєдіяльності / О.Б. Зачко, Ю.П. Рак, Т.Є. Рак // Управління проектами та розвиток виробництва: Зб. наук. пр. – Луганськ: Вид-во СНУ ім. В. Даля, 2008. – № 3 (27). – С.54–61
27. Зачко О.Б. Системні засоби управління безпекою комп'ютерного середовища ІТ–проектів / О.Б. Зачко, Ю.П. Рак. – Навчальний посібник. – Львів : Вид-во ЛДУ БЖД, 2014. – 124 с. Project management: theory, practice, information
28. Зачко О.Б. Теоретичні підходи до управління безпекою в проектах розвитку складних систем / О.Б. Зачко // Управління розвитком складних систем. – 2015. – № 22. – С. 48–53.
29. Зачко О.Б. Управління безпекою складних інфраструктурних проектів в системі цивільного захисту / О.Б. Зачко // Управління проектами : стан та перспективи : матер. 10 Міжнар. наук.-практ. конф. – Миколаїв: НУК. – 2014. – С. 91–92.

30. Івануса А.І. Моделі проектів управління людськими потоками безпечної евакуації із спортивно-видовищних споруд (на прикладі стадіону «Арена Львів») / А.І. Івануса, Ю.П. Рак, // Вісник Львівського державного університету безпеки життєдіяльності: зб. наук. праць. – Львів, 2013. – С. 62-66.

31. Івануса А.І. Модель проекту підвищення ефективності кадрової політики в силових структурах / А.І. Івануса, Я.І. Васишин // Вісник Львівського державного університету безпеки життєдіяльності: зб. наук. праць. – Львів, 2014. – С. 94-98.

32. Івануса А.І. Підходи управління проектом безпечної евакуації людей на стадіонах в умовах надзвичайних ситуацій / А.І. Івануса, Ю.П. Рак // СхідноЄвропейський журнал передових технологій – Харків, 2013. – С. 145-147.

33. Івануса А.І. Проектно-орієнтоване управління ресурсами при реагуванні на надзвичайні ситуації у сільській місцевості / А. І. Івануса, Ю. Я. Сенік, А. І. Герасимчук // Вісник НТУ «ХП»: зб. наук. праць. – Харків, 2016. – №2(1174). – С. 62-67.

34. Калбертсон Роберт, Браун Крис, Кобб Гэри Быстрое тестирование. – М.: «Вильямс», 2002. – 374 с. – ISBN 5-8459-0336-X.

35. Канер Кем, Фолк Джек, Нгуен Енг Кек Тестирование программного обеспечения. Фундаментальные концепции менеджмента бизнес-приложений. – Киев: ДиаСофт, 2001. – 544 с. – ISBN 9667393879.

36. Кендалл Д.И. Современные методы управления портфелями проектов и офис управления проектами. / пер. с англ. / Д.И. Кендалл, С.К. Роллинз. – М.: ПМ Софт, 2004. – 576 с.

37. Керівництво з питань проектного менеджменту. Пер. з англ. (Под ред. Бушуева С.Д.) К., "Деловая Украина", 2000. - 198 с.

38. Клиффорд Ф. Грей, Єрик У.Ларсон. Управление проектами: Практическое руководство/Пер. с англ. - М.: Дело и сервис, 2003. - 528 с.

39. Кобилкін Д. С. Офісне проектно-орієнтоване управління Системою 112 для забезпечення стану екологічної безпеки / Д. С. Кобилкін, Я. В. Устіловський // Сталий розвиток 2013 – науковий дебют: зб. статей. – Варшава: Вища школа менеджменту, 2014. – С. 117 – 128.

40. Кобилкін Д. С. Управління взаємодією розподілу ресурсів при управлінні проектами впровадження та функціонування систем екстреного виклику / Д. С. Кобилкін, Ю. П. Рак // Вісник НТУ «ХП». Серія: Стратегічне управління, управління портфелями, програмами та проектами. – Харків: НТУ «ХП», 2016. – № 1 (1173). – С. 66–69.

41. Кобилкін Д.С. Формалізація процесу формування впливу чинників в проектах захисту об'єктів з масовим перебуванням людей / Д. С. Кобилкін, Н. Є. Бурак // Вісник Львівського державного університету безпеки життєдіяльності. – 2017. – № 16. – С. 48 - 52.

42. Кобиляцький Л.С. Управління проектами: Навч.посібн. .-К.:МАУП, 2002.-198с.

43. Кочетков А.И., Никишин С.Н., И Руднев И.П. и др. Управление проектами. Зарубежный опыт. Санкт-Петербург: ДваТри, 1993 . - 146 с.

44. Мазур И.И., Шапиро В.Д., Ольдерогге Н.Г. Управление проектами. Учебн. пособие. – М: Омега-Л, 2004. – 664с.

45. Модульная программа для менеджеров. Управление программами и

проектами. Под ред. Разу М.Л. и др.. Т. 8, М.: ИНФРА - М; 1999, - 362 с.

46. Пересада А.А. Основы инвестиционной деятельности. Киев: Либра, 1996.- 418с.

47. Проектний аналіз. Під ред. Москвіна С.О., Київ: Лібра, 1998 .- 317с.

48. Словник-довідник з питань управління проектами / Бушуев С.Д. Українська асоціація управління проектами - К.: Видавничий дім “Деловая Украина”, 2001 - 640с.

49. Тарасюк Г.М. Управління проектами: Навч. посібн. – К.: Каравела, 2004. – 344с.

50. Управління проектами та розвиток виробництва. Збірник наукових праць Східно-українського державного університету, №1, 2000-2005.

51. Шапиро В.Д.. Управление проектами. Санкт-Петербургская Академия недвижимости, 1995. - 520 с.

52. Шеремет В.В., Павлюченко В. М., Шапиро В. Д. Управление инвестициями. Справочное руководство для предпринимателей и специалистов. В 2-х томах. - М.: Высшая школа, 1998.

Додатки

Д.1. Форми документів

Державна служба України з надзвичайних ситуацій
Львівський державний університет безпеки життєдіяльності
Інститут пожежної та техногенної безпеки
Кафедра права та менеджменту у сфері цивільного захисту

«Допущено до захисту»
Завідувач кафедри права та
менеджменту у сфері цивільного
захисту
к.е.н., доцент
_____ О.В. Повстин
“ ____ ” _____ 20__ року

Дипломна робота магістра

на тему _____

Виконав:
студент (курсант) ____ курсу, групи _____
спеціальності _____

_____ (шифр і назва напрямку підготовки)

_____ (прізвище та ініціали)

Керівник _____
(прізвище та ініціали)

Рецензент _____
(прізвище та ініціали)

Львів – 20__ року

Державна служба України з надзвичайних ситуацій
Львівський державний університет безпеки життєдіяльності
Інститут пожежної та техногенної безпеки

Кафедра _____

Освітньо-кваліфікаційний рівень магістр _____

Спеціальність _____

ЗАТВЕРДЖУЮ
Завідувач (начальник)
кафедри _____

“ _____ ” _____ 20__ року

ЗАВДАННЯ
на дипломну роботу

Студенту
(курсанту) _____
(прізвище, ім'я, по батькові)

1. Тема роботи _____

керівник роботи _____,
(прізвище, ім'я, по батькові, науковий ступінь, вчене звання)

затвержені наказом ЛДУ БЖД від “ _____ ” _____ 20__ року № _____

2. Термін подання студентом (курсантом) роботи _____

3. Початкові дані до роботи _____

4. Зміст пояснювальної записки (перелік питань, які потрібно розробити)
